

person, developed the aesthetics of the team. Sex-role education brought about a change in the psycho-social roles of women and men in the society, personal development on the principles of public morality, sexual training of the pupil as a future family man.

It is proved that educational work according to the directions outlined by the outstanding educator contributed to the formation of happy, organized childhood.

The study does not cover all aspects of upbringing of a personality in the professional activity of A. S. Makarenko and highlights the need for further development in such promising areas as civic education of the individual, the development of his readiness for professional mobility.

Key words: *A. S. Makarenko, professional activity, education, moral education, labour education, physical education, aesthetic education, sex-role education.*

УДК 377/378.1:7(091)(377)

Л. Синишин

ДВНЗ «Прикарпатський національний університет
імені Василя Стефаника»

ПРОВІДНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ХУДОЖНЬО-ПРОМИСЛОВОЇ ОСВІТИ ГАЛИЧИНИ (КІНЕЦЬ ХІХ – 30-ТІ РР. ХХ СТОЛІТТЯ)

У статті висвітлено результати історико-педагогічних досліджень із проблеми особливостей розвитку художньо-промислової освіти в Галичині у кінці ХІХ – 30-ті рр. ХХ століття. Подані тенденції: державне регулювання розвитку художньо-промислової освіти; зростання соціальної ініціативи та громадських організацій у справі розбудови художньо-промислової освіти; трансформація художньої народної ремісничої традиції в інституційовану фахову художньо-промислову освіту; структурування змістово-методичного забезпечення підготовки фахівців у галузі; налагодження зв'язків художньо-промислової освіти й виробництва відповідно до соціально-економічних вимог є результатом історико-генетичного аналізу й узагальнення наукових джерел з проблеми дослідження.

Ключові слова: *тенденції, художньо-промислова освіта, фахова школа, державне регулювання, самоврядування в освіті, фінансування освіти, змістово-методичне забезпечення, типи шкіл, шкільна мережа.*

Постановка проблеми. У перебігу трансформацій художньо-промислової освіти Галичини виокремлюємо кінець ХІХ – 30-ті рр. ХХ століття. Окреслені хронологічні межі відображають епоху соціально-економічного розвитку Галичини в територіальних межах Австрійської імперії та Речі Посполитої (Польщі – до 1939 року). Розвиток промисловості на теренах Галичини спонукав правлячі кола цих держав до відтворення і використання з бізнесовою та мистецькими цілями традиційного народного мистецтва: вишивка, килимарство, ткацтво, ліжникарство, бондарство, різьбярство та ін. З метою підготовки фахівців для нових осередків промислово-художнього виробництва розвивалася мережа художньо-промислових шкіл. Художньо-промислову освіту розглядаємо як інтегроване явище, що являє собою результат соціально-культурного досвіду людей, засвоєння світоглядних, естетико-культурних позицій [2]. Висвітлення провідних тенденцій її розвитку є важливим в історико-

педагогічному контексті цього хронологічного відрізка часу. З огляду на значний внесок педагогічної, мистецької думки цього періоду в розбудову художньо-промислової освіти Галичини важливо виявити ідеї, що можуть бути використані в сучасному освітньому просторі України.

Мета – висвітлити та схарактеризувати провідні тенденції, що мали місце в розвитку художньо-промислової освіти Галичини кінця XIX – 30-ті рр. XX століття.

Аналіз актуальних досліджень. Окремі спекти окресленої теми висвітлено в наукових розвідках різних років (О.Волинська [1], О. Соломченко [4; 3], М. Станкевич [5], М. Фіголь [6], Р. Шмагало [7], В. Шухевич [8]).

Виклад основного матеріалу. Вивчення стану розвитку художньо-промислової освіти Галичини на час приєднання її до Австрії (за результатами першого поділу Польщі) дає підстави стверджувати, що загалом фаховій підготовці молоді не приділялася належна увага, тому ремісники та майстри були нечисельним прошарком. Розширенню мережі закладів фахової підготовки молоді сприяла соціально-економічна ситуація Австрійської держави, що й зумовило розвиток системи художньо-промислової підготовки. Варто зауважити, що в Галичині в ці роки було поширеним учнівство в ремісничих майстернях.

За результатами історико-педагогічних пошуків виокремлюємо державне регулювання розвитку художньо-промислової освіти в Галичині цього періоду як провідну тенденцію. Держава ставила за мету – підготувати з середовища мешканців краю робітників для художніх майстерень, фабрик та інших підприємств. Варто відмітити, що опікою держави було поєднання надбань майстрів художніх промислів, що були традиційними на цих теренах, з усталеними (науковими) художніми техніками й технологіями.

Як зазначає Р. Шмагало, у 70 – 80-х рр. XIX століття були відкриті фахові школи в м. Коломиї: державна школа деревного промислу, крайова школа гончарства, а також крайова школа ткацтва в Косові [7]. Ці школи функціонували до Першої світової війни. Фахові школи створювалися як у містечках, так і у великих культурних центрах, зокрема у Львові Міністерство освіти (1876–1877) на базі Школи рисунків і моделювання започаткувало роботу промислової школи. У її структурі функціонувала школа художнього промислу, що складалася з дванадцяти відділів, а також рисунку і моделювання. Міністерство освіти (1894) на організаційно-нормативному рівні утвердило створення професійної школи деревного промислу в Коломиї. На відміну від ремісничих шкіл у цей заклад входили відділи, що мали стосунок як до художньої освіти, так і до промислового розвитку: сніцарства орнаментального й меблевого, рисунку, токарства і теслярства. Навчання в школі тривало 3–4 роки.

Самоврядування Галичини у справах народних і середніх шкіл зумовило сприятливе середовище для розвитку художньо-промислової освіти. Заможні впливові люди впливали і на громадськість краю у справі поширення ідей як економічного, так і освітнього розвитку. Оскільки деякі з меценатів самі вболівали за економічний і культурний стан на Галичині й намагалися вкладати власні фінанси в підготовку робітників, то державний бюджет, що витрачався на освіту, значно доповнювався добродійними внесками галичан.

Покращенню художньо-промислової освіти в другій половині XIX століття сприяв крайовий закон (1867), що унормував особливості навчання польською та українською мовами. У світлі цього закону покращено державне фінансування й участь громадян та окремих спільнот у матеріальній підтримці закладів освіти. Вищезазначена тенденція зумовила заснування багатьох промислових шкіл (художньо-промислових) в останній чверті XIX століття.

Суспільний запит на фахівців із художньо-промисловою підготовкою спонукав урядовців до реформування деяких народних шкіл у школи промислової освіти [7]. Цей процес відбувався в Східній Галичині (Залиці, сьогодні м. Заліщики) та в Південно-східній Галичині (Товсте). Школи цих місцевостей зосереджувалися на килимарстві.

Навчання в Станіславській столярській школі здійснювалося відповідно до завдань: підготовка столярів, токарів, відповідно до шляхетних художніх смаків і втілення їх у художніх виробах із дерева; засвоєння учнями різних художніх стилів та орнаментів задля використання їх у промисловому виробництві виробів із дерева. Тому навчальний план складали п'ятнадцять предметів із тижневим навантаженням 53–55 годин.

За результатами досліджень виокремлюємо таку тенденцію: зростання соціальної ініціативи та громадських організацій у справі розбудови художньо-промислової освіти на землях Галичини. На підтвердження цієї тенденції пропонуємо діяльність шкіл у Станіславі, Коломиї та інших місцевостях. У 1891 році педагогічне товариство в Станіславі ініціювало відкриття й діяльність столярсько-токарської школи, що за рішенням уряду отримала назву «Крайова школа столярська в Станіславі». Ця школа функціонувала за фінансування міської громади. У 1893 році з ініціативи крайової спільноти, а саме Товариства «Гуцульська спілка» започатковано роботу в Коломиї школи, що отримала назву «Наукова робітня виробів деревляних». Ця школа готувала столярів, фахівців різьби по дереву, токарів. Громадські спільноти Галичини опікувались як художньо-промисловою освітою, так і підготовкою національно свідомої української молоді. Загалом, художньо-промислова освіта відіграла значну роль у царині зростання освіченої національно свідомої молоді. Товариство «Шкільна поміч» (1893)

створене, Громадою Станіславівських Русинів, опікувалося долученням галицької молоді до фахової освіти, зокрема художньо-промислової. Товариство «Руська бурса реміснича і промислова» (1899), засноване у Львові, ставило за мету фахової ремісничої промислової освіти задля розвитку художніх промислів. З метою пропаганди фахової художньо-промислової освіти у Львові функціонував промисловий музей, кошти на його діяльність жертвували ремісничі об'єднання Галичини.

Суспільні потреби у фаховій підготовці робітників для художньо-промислових підприємств (фабрик) активізували розвиток українського шкільництва загалом. Так, Українське Педагогічне Товариство (до 1912 – Руське Педагогічне Товариство) організувало у Львові учительську семінарію (для дівчат), а пізніше запрацював клас практичної підготовки.

Набули розвитку українські приватні народні школи, а також гімназії (Копиченці, Яворів, Роготин, Городенка, Коломия, Перемешль, Княгинен, Пістень, Збараж). Краєвий Шкільний Союз, що представляв «Просвіту», «Учительську громаду», Наукове Товариство ім. Т. Шевченка, доклав значних зусиль до організації шкільництва в краї. Насамперед, дбали про суспільну освіту. Освіта молоді розглядалася як засіб її соціального й економічного вивищення і, тому Краєвий Шкільний Союз опікувався курсами неграмотних, народними і середніми школами й університетськими закладами. Першим головою цього Союзу було обрано М. Грушевського.

Трансформацію художньої народної ремісничої традиції в інституційовану фахову художньо-промислову освіту розглядаємо як наступну тенденцію. Передумовою такого поступу художньо-промислової освіти був достатньо потужний розвиток фабричного виробництва. Його вироби витісняли продукти ремісничого виробництва, однак технологізоване нове виробництво розвивалось на художніх традиціях народного мистецтва, ремісництва. Прикладом цьому слугує ткацтво, що є найдавнішим складником української народної прикладної культури. Сутність трансформації полягає в поєднанні в намаганнях поєднати традиційну народну естетику з індустріально-технічною. В умовах економічного зростання актуалізовано запити суспільства на художню та естетичну цінність промислових виробів, тому художньо-промислова освіта мала розв'язати завдання поєднання естетичного мистецького начала з продуктивною виробничою працею.

На землях Галичини в кінці XIX століття організовувалися ткацькі майстерні та школи. Розвитку набули дрібні фабрики килимарства, а підготовкою майстрів опікувалися, насамперед, ткацькі товариства. Таке товариство було створене в Косові (1882), Коломійі (1888), започаткувало роботу Гуцульське об'єднання промислів.

Варто зауважити, що поштовхом до розвитку художньо-промислової освіти в Галичині слугували потреби щодо створення курсів майстерності

ремісників (традиційних промислів), кваліфікація яких би відповідала потребам фабричного виробництва. Здебільшого це був ремісничий вишкіл. На початку свого існування такі школи працювали за єдиними навчальними планами, що будувалися з урахуванням існуючих (загальноновизнаних) мистецьких практик [7, 12]. Наприклад, художньо-промислова школа у Львові, що започаткувала свою роботу 1887 року як загальнопромислова школа рисунків і моделювання при Львівському музеї художніх промислів, будувала свою роботу, насамперед, з урахуванням народного і класичного декоративно-ужиткового мистецтва й розвитку традиційних практик. Кращі випускники цієї школи мали змогу навчатися в навчальних закладах багатьох столиць європейських країн, а також в Академії мистецтв Європи. Отже, на тлі народного традиційного мистецтва виростили паростки фахової художньо-промислової освіти.

На мапі художньо-промислових закладів Галичини чільне місце займає Косівське училище, засноване ще у 1825 році. У 1902 році воно було перейменоване в Косівське центральне училище. Значного розквіту воно досягло у кінці XIX – на початку XX століття. Цьому сприяло законодавче унормування фахової художньо-промислової освіти в Австрійській імперії. Училище в Косові функціонувало при художньо-промисловому музеї. Розширення фінансування, підготовка викладацьких кадрів до реалізації художніх знань у виробництві, сприяли становленню системи художньо-промислової освіти на Галичині. Значна увага приділялася вдосконаленню навчальних програм, а саме: впровадження практичної складової – занять у майстернях, налагодження тісних зв'язків із виробничими майстернями, уведення у зміст освіти традиційних художніх практик.

У ці роки, з розвитком фабричного художньо-промислового виробництва, зростає попит на художньо-промислові навчальні заклади (художні, ткацькі, столярні тощо). Розвиток освіти приватного характеру, а також тих шкіл, що функціонували на державному фінансуванні зумовили зростання мережі закладів фахової підготовки майстрів. На базі цих закладів освіти розвивався фахово-ремісничий, а пізніше – художньо-промисловий напрям, що став базовим для художньо-промислової освіти загалом. Оскільки, такі школи часто існували автономно, у процесі підготовки майстрів із певної галузі використовувалися нестандартні підходи, що вносило нові прийоми, способи застосування технік.

Приватним школам була притаманна варіативність способів викладання, запозичення методик із європейських мистецьких шкіл, що й визначало їх прогресивність. Так, викладання рисунку у художньо-промислових школах мало здебільшого прикладний характер, що було зумовлено завданням підготовки майстрів. Розвиток художньо-промислової освіти характеризує наближення змісту навчання, різних форм і методів викладання (наприклад, рисунку), відповідно до

промислових потреб. Тому, на межі століть (XIX – XX ст.) мета художньо-промислової освіти зводилась до зміцнення зв'язку викладання дисциплін із художньо-промисловим виробництвом.

Становлення й розвиток художньо-промислової освіти на Галичині позитивно сприймалися суспільством і державою. З боку держави, увиразнюється нормативно-правове забезпечення створення й функціонування системи художньо-промислових шкіл, їх взаємодії з художніми музеями. А з боку соціальної спільноти, налагоджувались різні фундації, що фінансували народні школи, гімназії і фахові заклади. Художньо-промислова освіта розвивалася відповідно до потреб промисловості й тому в кінці XIX – на початку XX століття школи цих профілів мали високий рейтинг як серед населення краю, так і за його межами.

Мистецтво було тією силою, яке впливало на розвиток виробництва виробів ужитку, що поєднували як практичну, так і художню складові. Художньо-промислова освіта виступала засобом просвітництва на теренах Галичини. Її зміст відтворював духовну і предмету культуру, що була традиційною для галицького краю й формував в учнів здатності переводити народну мистецьку традицію в професійну площину. Вивчення ремесел й декоративно-ужиткового мистецтва сприяло усвідомленню сутності народної культури й формуванню системи художньо-промислової освіти.

Становленню нових форм, методів, змісту освіти сприяла взаємодія з мистецькими музеями, ремісничими і громадськими товариствами. Варто зауважити, що головним критерієм якості художньо-промислової освіти була виставкова діяльність учнів. Такі виставки проводилися щорічно в закладах освіти та в локаціях загальнодержавного значення (Львів, Відень), міжнародних (Прага та ін.).

У 20-х рр. XX століття намітилася тенденція структурування змістово-методичного забезпечення підготовки фахівців у галузі художньо-промислової освіти. Так, Клавдіуш Філасевич (директор Львівської художньо-промислової школи) ініціював зміни в комплектуванні навчальних дисциплін, що призвело до перегляду навчальних програм і вдосконалення змісту, форм. Методів викладання. У цьому руслі працював і директор Коломийської гончарної школи Валеріан Крицінський. У його монографії «Нові методи викладання рисунку у школах різних типів» розвинуто ідею необхідності цілісної ступеневої підготовки фахівців. У цьому контексті автор розглянув проблему диференціації змісту, форм і методів викладання фахових і базових предметів у художньо-промислових школах різних типів. Педагог висловлював слушну думку щодо диференціації підготовки фахівців із художньо-промислової освіти, а саме: реальних шкіл, гімназій, фахових шкіл, спеціальних удосконалюючих курсів підготовки для вчителів [9, 112]. З іншого боку, В. Крицінський розвивав педагогічний напрям щодо забезпечення досконалого викладання різних

способів творчих і фахових завдань упродовж навчання на всіх ступенях художньо-промислової підготовки. Як людина із широким світоглядом, він обстоював удосконалення змісту викладання методик, а саме: розширення змістових ліній історії ремесла або фаху.

Історико-педагогічний пошук дає змогу стверджувати, що художньо-промислова освіта на організаційно-методичному рівні цілком залежала від економічної ситуації та естетичних еталонів, що співвідносились із історичною добою. Залежність збуту виробів від фінансових статків соціальних спільнот й мистецьких уподобань місцевих еліт гальмувала розвиток художньої складової освіти. Тому, виробники віддавали перевагу частіше ужитковим виробам, що користувалися попитом у загалу. Такі вироби, зазвичай, характеризувались типовим дизайном і не становили художню вартість.

Налагодження зв'язків художньо-промислової освіти й виробництва відповідало соціально-економічним вимогам і становило тенденцію її поступу. Зв'язок художньо-промислової освіти з життям і реальним станом промисловості уможливив реалізувати практичний підхід до навчання. Це сприяло випускникам художньо-промислових шкіл різних типів, створювати власні як художні, так і навчальні майстерні; продуктивно застосовувати професійні знання у практиці.

У 20-х – на початку 30-х рр. ХХ ст. для європейського освітнього простору характерною була інтеграція художньо-промислової та технічної освіти. Тенденцією розвитку художньо-промислової освіти Галичини в ці роки був пошук шляхів її реформування в західноєвропейському контексті. Тому, наприкінці 20-х рр. ХХ ст. мала місце реорганізація фахової освіти Галичини. Відповідно до європейських практик Львівську художньо-промислову школу переведено у виділ технічної (двоступеневої), з поділом на гімназійні та лицейні класи [7, 32]. До цього типу школи, що фінансувався з одного бюджету відійшла і Львівська школа декоративного мистецтва й художнього промислу. Термін навчання збільшено до п'яти років – загальна школа (двохрічна) і спеціальна школа (трьохрічна). У загальній школі вивчалася композиція, орнамент і студії натур. Поділ на спеціалізації відбувався на третьому році навчання.

1932 року започатковано відділи – ужиткової графіки й оздоблення приміщень. Ці відділи відповідали потребам часу. Цікавим є той факт, що на четвертому та п'ятому роках навчання, у групах малярства, скульптури, текстилю зі спеціалізації «декораційної композиції» учні мали змогу виконувати індивідуальні проекти (у різних техніках). Такий підхід сприяв розвитку творчої особистості майбутніх фахівців, творчого самовиявлення в інтеграції мистецтва та промислу.

У руслі реформування художньо-промислової освіти на засадах її інтеграції з технічною підготовкою у 1938 році започатковано діяльність Державного інституту пластичних мистецтв (м. Львів) з п'ятирічним

терміном навчання, що поділявся на два періоди. Загальний відділ фахової підготовки функціонував за дворічним терміном навчання в Державній школі пластичних мистецтв. Спеціальна підготовка становила три роки.

У відділі загальної підготовки учні отримували загальні мистецькі знання та технічні, а також управлялися в майстернях. Другий рівень (спеціальний відділ) забезпечував підготовку фахівців із декоративного малярства, скульптури, кераміки, текстилю, графіки, реклами, лакерничої справи. Інтеграція мистецтв і техніко-технологічних знань сприяли підготовці фахівців до самостійної творчої діяльності, поєднанню художньої та промислової сфер.

З огляду на актуальність художньо-промислової освіти в наші дні, зауважимо, що чільне місце в навальних планах і програмах підготовки фахівців відводилося вивченню народного мистецтва, рисунку, пленерному живопису.

Перша світова війна (1914–1918) і злам імперії визначили зміну художніх домінант і спроб поєднати загальну, художньо-промислову й технічну освіту. Спрощення художніх еталонів – від високого мистецтва до ужиткових потреб привело до домінанти підпорядкування художньої творчості потребам промислового виробництва. Неефективними були спроби поєднати академічні мистецькі традиції з тими, що отримали розвиток у школах дизайну та народному мистецтві. У середині 20-х – на початку 30-х рр. ХХ ст. естетику модерну змінила естетика авангарду. Академічна традиція художньо-промислової освіти продовжувала існувати в невеликих містечках, що були віддалені від культурно-промислових центрів.

У художньо-промисловому середовищі отримали розвиток елементи ліберального навчання, що ґрунтувалися на визнанні індивідуальних художніх практик і особистого внеску майстра в розвиток художніх форм. Це дало поштовх до розвитку варіативності художньо-промислової освіти Галичини в ці роки: регіональність, організаційні ідейні та стилістичні особливості характеризують тенденцію розвитку художньо-промислової освіти.

Оскільки, художньо-промислова освіта Галичини розвивалася на полотні західноєвропейської культури, то вона носила як етнічно-регіональні особливості, так і ті, що були визначальними для європейської освіти. Тому, у розвитку художньо-промислової освіти простежуються злети й суперечності.

Перші – характеризують розвиток художньо-промислових шкіл різних типів і моделей підготовки, популяризація народної естетики й розвиток на її основі нових художніх практик, збільшення чисельності фахівців художньо-промислової галузі.

До суперечностей відносимо ідейні розбіжності ортодоксальних представників європейських шкіл щодо художніх практик, заснованих на народних естетичних еталонах; певну канонізацію периферійного

народного мистецтва як вияв культурної ідентичності; пошуки єдиного культурного центру в розмаїтті європейського простору.

Виокремлені тенденції, а саме: державне регулювання розвитку художньо-промислової освіти; зростання соціальної ініціативи та громадських організацій у справі розбудови художньо-промислової освіти; трансформація художньої народної ремісничої традиції в інституційовану фахову художньо-промислову освіту; структурування змістово-методичного забезпечення підготовки фахівців у галузі; налагодження зв'язків художньо-промислової освіти й виробництва відповідно до соціально-економічних вимог можуть бути доповнені й розширені у процесі подальших досліджень. Не висвітленими залишаються питання, що пов'язані з підготовкою педагогічних кадрів до роботи в художньо-промислових школах різних рівнів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Волинська О. С. Ткацька освіта в Галичині (кінець XIX – початок XX ст.) / О. С. Волинська // Вісн. Харк. держ. акад. дизайну і мистец. – 2002. – № 6. – С. 24–28.
2. Сенишин Л. О. Передумови становлення художньо-промислової освіти Галичини в історико-педагогічному контексті кінця XIX століття / Лілія Орестівна Сенишин // Освітологічний дискурс. – 2015. – № 4 (12). – С. 207–217.
3. Соломченко О. Гуцульська різьба / Олексій Соломченко // Жовтень. – 1969. – № 12. – С. 99–103.
4. Соломченко О. Г. Народні таланти Прикарпаття / О. Г. Соломченко. – К. : Мистецтво, 1969. – 157 с.
5. Станкевич М. Українське художнє дерево XVI – XX ст. / Михайло Станкевич. – Л., 2002. – 479 с.
6. Фіголь М. Мистецтво стародавнього Галича / Михайло Фіголь. – К. : Мистецтво, 1997. – 224 с.
7. Шмагало Р. Мистецька освіта в Україні середини XIX – середини XX ст. : структурування, методологія, художні позиції / Р. Шмагало ; Львівська національна академія мистецтв. Факультет історії та теорії мистецтв. – Л. : Українські Технології, 2005. – 528 с.
8. Шухевич В. О. Гуцульщина / В. О. Шухевич. – Верховина, 1997. – 352 с.
9. Kryciński W. Rysunki odręczne, zdobnicze i malarstwo dekoracyjne. Nowe metody nauczania w szkołach różnych typów, według planów ministerstwa W.R.I.O.P. / W. Kryciński. – Lwów-Warszawa-Kraków : Wyd-wo zakładu narodowego im. Ossolińskich, 1926. – 128 s.

РЕЗЮМЕ

Сынышын Л. Основные тенденции развития художественно-промышленного образования Галиции (конец XIX – 30-е гг. XX столетия).

В статье отражены результаты историко-педагогических исследований по проблеме особенностей развития художественно-промышленного образования в Галиции в конце XIX – 30-е гг. XX века. Представленные тенденции: государственное регулирование развития художественно-промышленного образования; рост социальной инициативы и общественных организаций в деле развития художественно-промышленного образования; трансформация художественной народной ремесленной традиции в институцированную систему профессионального художественно-промышленного образования; структури-

рование содержательно-методического обеспечения подготовки специалистов в области; налаживание связей художественно-промышленного образования и производства в соответствии с социально-экономическими требованиями, – являются результатом историко-генетического анализа и обобщения.

Ключевые слова: *тенденции, художественно-промышленное образование, профессиональная школа, государственное регулирование, самоуправление в образовании, финансирование образования, содержательно-методическое обеспечение, типы школ, школьная сеть.*

SUMMARY

Synyshyn L. The leading trends of art and industrial education in Galicia (late XIX-th and the 30-ies of the XX-th century).

In the article the results of historical and educational research on the problem of the development features of artistic and industrial education in Galicia in the late XIX-th and the 30-ies of the XX-th century are highlighted. The following trends are submitted: the government regulation of art and industrial education; the growth of social initiatives and civil society in the development of art and industrial education; transformation of artistic folk craft traditions to institutionalized professional art and industrial education; structuring of content and methodological support of training in the sphere; networking art and industrial education and production according to socio-economic requirements are the result of historical and genetic analysis and synthesis.

The specifics of state regulation of art and industrial education in Galicia, which consisted in adapting the regulatory framework to the needs of economic, social and cultural development (traditional crafts) is determined. Increased government funding and fundraising stakeholders (patrons) contributed to the development of professional art and industrial education. Implementation of the laws on self-government of Galicia contributed to the growth of social initiatives of civil society in the development of art and industrial education, which influenced the formation of art and industrial centers.

The growth of interest of art schools as in Galicia as in Austria, Poland, to the traditions of art and craftwork was found out. In the terms of economic growth governing interest to create the public school system of art and industrial education, which led to the transformation of artistic folk craft traditions, institutionalized professional art and industrial training increased.

The launch of the professional schools of art and industrial direction was caused primarily by clarification of the content, forms and methods of training workers. Training teachers to work in professional and craft schools of different levels began. Lviv became the center for art and industrial education not only in Galicia but also in Western Europe.

Establishing contacts of art and industrial education with production according to social and economic needs that are identified at local and national levels, contributed to the development of artistic and industrial education in chronological appointed within the late XIX-th century and the 30-ies of the XX-th century.

Key words: *trends, art and industrial education, professional schools, government regulation, self-government in education, education funding, content and methodological support, types of schools, school network.*